

INDISCH HUISRAAD-PRAATJE

DOOR

S. KALFF.

Indien de Europeanen in Indië steeds zooveel piëteit hadden bezeten voor de erfstukken van vorige geslachten, als de inboorlingen er veelal voor hunne *poesaka* aan den dag leggen, Java's hoofdstad zou een leerzaam instituut rijker kunnen wezen: een Oudheidkundig Museum.

Het moet een verlies voor de land- en volkenkunde, voor de geschiedenis mede geacht worden, dat onze tijd de gedenkstukken derft van het huiselijk leven der Indische voorvaderen. Her- en derwaarts zijn ze verspreid geworden, meegenomen door repatriëerende indischgasten, verzonken op den bodem van den Oceaan, het vuur ten prooi geworden, voor een gering deel slechts bewaard in het Bataviaasch museum en de inboedels van particulieren.

Op 't stuk van deferentie voor het huisraad van gestorven bloedverwanten, of althans voor hunne lijfgoederen en sieraden, had de Europeaan dikwijls ter schole kunnen gaan bij den inlander en het feit dat deze zich op den Indischen bodem thuis gevoelde, gene daarentegen de Oost als een passantenhuis beschouwde en als het land der vreemdelingschap, wordt mede bevestigd door de zorg, welke de inboorling voor de erfstukken van zijn geslacht betoont, door de ontstentenis daarvan bij eene steeds op stootgaren liggende Europeesche samenleving.

Ieder herinnert zich de onuitgesproken droefheid waarmee Saïdjah's vader de kris nam, die *poesaka* was van *zijn* vader, en er een buffel voor inruilde ter vervanging van dengene, die hem was afgenomen door het distriktshoofd van Parang Koedjang. En de twee zilveren klamboehaken, die *poesaka* waren van de ouders zijner vrouw. Ook deze moesten hem een buffel verschaffen, den derde, toen de tweede hem ontnomen was.

Hoezeer gehechtheid aan erfstukken meetelt onder Nederlandsche karaktertrekken en hare uitdrukking vindt in de bede van Jonathan's stervenden vader: „Jonathan, houd die klok in eere!” *) zelfs eene in Nederland bijngebrachte verzameling van Indische antiquiteiten geeft een schralen oogst. De Koloniale Tentoonstelling van 1883 heeft het uitgewezen. De ontstentenis bij de Europeesche gemeente niet enkel van wapens en sieraden, maar mede van de gewone voorwerpen des dagelijkschen levens (uit vroeger tijdperk) is groot genoeg om ons de voorstelling te bemoeilijken eener Europeesche omgeving in het 17de eeuwse Indië.

Hoe waren de Nederlandsche *pilgrim-fathers* gekleed, waarmede versierden

*) Jonathan. Waarheid en droomen.